

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Pagrindinės Teisės](#) > [Cyprus](#)

Nacionaliniai teismai ir neteisminės įstaigos

Turinį pateikė

Kipras

Kipras

Nacionaliniai teismai

Nikosijos apylinkės teismas (*Eparchiakó Dikastírio Lefkosías*)

Charalampos Mouskou St.

1405 Nicosia

Cyprus

Limasolio apylinkės teismas (*Eparchiakó Dikastírio Lemesouí*)

8 Lordou Vyrona Ave.,

3726 Limassol

PO Box 54619

Cyprus

Larnakos apylinkės teismas (*Eparchiakó Dikastírio Lárnakas*)

Artemidos Ave.

6301 Larnaca

PO Box 40107

Cyprus

Pafo apylinkės teismas (*Eparchiakó Dikastírio Páfou*)

Corner of Neophytou St. & Nikolaidi St.

8100 Paphos

PO Box 60007

Cyprus

Famagustos apylinkės teismas (*Eparchiakó Dikastírio Ammochóstou*)

2 Sotiras St.

5286 Paralimni

Cyprus

Kirenijos apylinkės teismas (*Eparchiakó Dikastírio Kerýneias*)

Charalampos Mouskou St.

1405 Nicosia

Cyprus

Nacionalinės žmogaus teisių institucijos

Administravimo ir žmogaus teisių komisaras (Ombudsmenas)

Administravimo ir žmogaus teisių komisaras (*Epítropos Dioikíseos kai Anthrópinon Dikaiomáton*, dar vadinamas ombudsmenu) yra nepriklausomas valstybės pareigūnas, oficialiai vykdamas veiklą nuo 1991 m. Komisaras – tai

institucija, pirmiausia atsakinga už neteisminę administracijos kontrolę ir žmogaus teisių apsaugą.

Pagrindinis komisaro tikslas – užtikrinti teisėtumą, skatinti gerą valdymą, ginti asmenų teises, kovoti su netinkamu administravimu ir ginti piliečių bei žmogaus teises apskritai.

Paprastai komisaras tyrimą pradeda gavęs skundą iš piliečio, kuris yra tiesiogiai ir asmeniškai susijęs su veiksmis, dėl kurių pateiktas skundas. Tačiau visuotinai svarbiais klausimais komisaras tyrimą taip pat gali pradėti Ministrų Tarybos įsakymu arba savo paties iniciatyva.

Komisaro siūlymai arba rekomendacijos nėra privalomi. Tačiau jei atitinkamos šalys nevykdo šių rekomendacijų, kyla principinis klausimas. Ši padėtis sugriežtinta neseniai padarius atitinkamo įstatymo pakeitimą, pagal kurį komisaras įgaliojamas konsultuotis su atitinkama institucija ir mėginti surasti būdą, kaip institucija galėtų pritaikyti komisaro poziciją ir įgyvendinti ją praktiškai.

Komisaro administravimo įgaliojimai yra labai platūs, nes, be minėtų funkcijų, jis dar atlieka toliau nurodytas funkcijas.

Kovos su diskriminacija organizacija. Įgyvendindamas šiuos įgaliojimus, komisaras, gavęs asmens skundą, arba savo iniciatyva tikrina, ar yra pažeistas vienodo požiūrio į asmenis dėl rasės, tautinės arba etninės kilmės, priklausymo bendruomenei, kalbos, odos spalvos, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, religijos, politinių ar kitų pažiūrų, socialinės apsaugos, socialinio draudimo, socialinių išmokų, sveikatos priežiūros, švietimo, dalyvavimo asociacijose ir profesinėse sąjungose arba galimybės gauti prekių ir paslaugų, įskaitant būstą, principas. Komisaras gali imtis veiksmų ir viešajame, ir privačiajame sektoriuose.

Lygybės organizacija. Įgyvendindamas šiuos įgaliojimus, komisaras, gavęs asmens skundą, arba savo iniciatyva tikrina, ar yra pažeistas vienodo požiūrio į asmenis dėl lyties ar lyties tapatybės, rasės, tautinės arba etninės kilmės, priklausymo bendruomenei, kalbos, odos spalvos, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, religijos, politinių ar kitų pažiūrų, užimtumo, darbo ir profesinio mokymo, įskaitant darbo sutartis ar dokumentus, kuriais reglamentuojami darbo santykiai, įdarbinimo, atleidimo iš darbo, darbo skelbimų spaudoje ir kt. principas. Komisaras taip pat tikrina, ar asmenys visų pirma yra diskriminuojami dėl lyties, kalbant apie galimybę gauti prekių ir paslaugų (pvz., švietimo, sveikatos priežiūros, bankų arba draudimo paslaugų). Komisaras gali imtis veiksmų ir viešajame, ir privačiajame sektoriuose.

Nepriklausoma kankinimų prevencijos institucija. Įgyvendindamas šiuos įgaliojimus, komisaras nevaržomai lankosi vietose, kuriose iš asmenų yra visiškai arba iš dalies atimta laisvė (pvz., kalėjimuose, policijos sulaikymo centruose, psichiatrinėse įstaigose arba senelių namuose), siekdamas stebėti ir registruoti gyvenimo sąlygas. Šios veiklos tikslas – užtikrinti šiomis sąlygomis gyvenančių asmenų orumą ir teises. Apsilankęs tokiose vietose komisaras teikia rekomendacijas dėl nustatytų sąlygų, taip pat atitinkamų teisėkūros ir institucinių priemonių gerinimo. Be to, atlikdamas kontrolę ir atvirai bendraudamas su kompetentingomis institucijomis, komisaras gali teikti rekomendacijas ir pasiūlymus siekdamas užkirsti kelią kankinimams ir nežmoniškam ar žeminančiam elgesiui. Komisaras gali imtis veiksmų ir viešajame, ir privačiajame sektoriuose.

Nacionalinė žmogaus teisių institucija. Įgyvendindamas šiuos įgaliojimus, komisaras teikia nuomones, rekomendacijas ir pasiūlymus, jei mano, kad valstybės institucija pažeidė arba apribojo žmogaus teises. Komisaras taip pat imasi platesnių veiksmų siekdamas skatinti pagarbą žmogaus teisėms ir šiuo tikslu susisieikia su NVO, kurios didžiausią dėmesį skiria žmogaus teisėms, taip pat su kitomis organizuotomis grupėmis.

Nepriklausoma neįgaliųjų teisių rėmimo institucija. Įgyvendindamas šiuos įgaliojimus, komisaras yra atsakingas už JT neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo skatinimą, apsaugą ir stebėjimą Kipre.

Komisaras savo iniciatyva arba gavęs skundų nagrinėja, ar valstybės institucijos skundžiasi dėl konvencijos nuostatų, ir praneša, kaip galima pagerinti situaciją. Komisaras taip pat dirba kartu su kitomis šioje srityje veikiančiomis įstaigomis ir organizuoja švietimą, skatina informuotumo didinimą ir stiprina praktinį neįgaliųjų teisių įgyvendinimą.

Kipro policija

Kipro policijoje yra įsteigtos ir veikia tarnybos, skirtos pagrindinėms žmogaus teisėms skatinti, ginti ir stiprinti. Toliau trumpai apibūdinamos šių tarnybų pareigos ir prievolės, parodant pastangas, dedamas siekiant užtikrinti,

kad policija gintų pagrindines teises.

- Žmogaus teisių biuras

Žmogaus teisių biuras yra atskaitingas Kipro policijos būstinės Europos Sąjungos ir tarptautinių santykių direktoratui ir:

1. yra atsakingas už įpareigojimų, nustatytų įvairių Sąjungos žmogaus teisių institucijų sprendimuose, nagrinėjimą ir įgyvendinimą policijos jurisdikcijai priklausančiose srityse;
2. daugiausia dėmesio skiria Europos Tarybos rekomendacijų dėl laikymo sąlygų policijos sulaikymo centruose įgyvendinimui ir kt.;
3. sistemingai tikrina policijos sulaikymo centrus ir teikia atitinkamas ataskaitas bei rekomendacijas, kaip gerinti sulaikytųjų laikymo ir gyvenimo sąlygas;
4. kartu su kitomis vyriausybėmis agentūromis, NVO ir nepriklausomomis organizacijomis imasi veiksmų visų piliečių žmogaus teisių apsaugos srityje ir teikiarekomendacijas siekdamas užtikrinti, kad policija laikytųsi teisės aktų ir konvencijų, kuriuos yra pasirašiusi ir ratifikavusi Kipro Respublika, nuostatų;
5. dirba kartu su Kipro policijos akademija planuodamas ir įgyvendindamas žmogaus teisių srityje vykdomo mokymo programas;
6. rengia ir skelbia aplinkraščius ir vadovus, susijusius su žmogaus teisių apsauga ir rėmimu.

- Kovos su diskriminacija tarnyba

Kovos su diskriminacija tarnyba yra atskaitinga Kipro policijos būstinės Nusikaltimų departamentui, o jos tikslas – diskriminacijos, rasizmo ir ksenofobijos prevencija ir kova su šiais reiškiniais.

Tarnyba, įgyvendindama savo pagrindines funkcijas:

1. užtikrina policijos pareigūnų koordinavimą, stebėseną ir bendradarbiavimą tiriant ir registruojant rasistinius nusikaltimus ir incidentus arba dėl rasistinių paskatų padarytus nusikaltimus;
2. dirba kartu su kitomis vyriausybėmis agentūromis ir NVO, kovojančiomis su diskriminacija ir rasizmu;
3. dirba kartu su Kipro policijos akademija ir kitomis organizacijomis, rengdama papildomus mokymus policijos pareigūnams;
4. veikia kaip Kipro policijos ir kitų agentūrų, atsakingų už veiksmingesnę kovos su rasizmu politikos įgyvendinimą, ryšių palaikymo pareigūnas;
5. stiprina ir įgyvendina nacionalinės teisės aktus, susijusius su tarptautinėmis ir ES gairėmis bei įsipareigojimais.

- Smurto šeimoje ir prieš vaikus tarnyba

Smurto šeimoje ir prieš vaikus tarnyba yra atskaitinga Kipro policijos būstinės Nusikaltimų departamentui ir pirmiausia vykdo koordinavimo, įgyvendinimo ir paramos funkcijas.

Pagrindinės jos funkcijos – stebėti atvejus ar incidentus, studijuoti baudžiamąsias bylas ir teikti rekomendacijas, kaip toliau jas nagrinėti. Atsižvelgdama į savo atsakomybę už teisės aktų vykdymo užtikrinimą, Smurto šeimoje ir prieš vaikus tarnyba bendradarbiauja su tyrėjais, atsakingais už šias bylas, šeimos konsultantais arba socialinės rūpybos paslaugas teikiančiais pareigūnais ir kitais valstybės ar ne valstybės pareigūnais, atsakingais atitinkamoje srityje, taip pat su nukentėjusiais, su kuriais susisiekiama asmeniškai arba telefonu. Tarnyba, bendradarbiaudama su Kipro policijos akademija, taip pat organizuoja mokymo seminarus policijos pareigūnams.

- Kovos su prekyba žmonėmis biuras

Kovos su prekyba žmonėmis biuras yra atskaitingas Kipro policijos būstinės Nusikaltimų departamentui ir siekia kovoti su prekyba žmonėmis pagal Įstatymą dėl prekybos žmonėmis ir žmonių išnaudojimo prevencijos, kovos su šiais reiškiniais ir nukentėjusiųjų apsaugos, taip pat kitus atitinkamus teisės aktus ir policijos prievoles Europos ir tarptautiniu lygmeniu.

Biuras, įgyvendindamas savo pagrindines funkcijas ir pareigas:

1. tvarko, analizuoja ir naudoja informaciją apie nusikaltimus, susijusius su jo misija;
2. koordinuoja visų direktoratų, agentūrų, departamentų veiklą ir veiksmus siekdamas užtikrinti, kad nacionalinio masto operacijos būtų tinkamai suplanuotos ir tinkamai organizuojamos;
3. nustato nukentėjusiuosius nuo prekybos žmonėmis ar išnaudojimo pagal atitinkamą identifikavimo vadovą ir atitinkamų teisės aktų nuostatas;
4. teikia policijos pareigūnams rekomendacijas dėl prekybos žmonėmis;
5. stebi bylų, susijusių su prekyba žmonėmis, tyrimą ir atitinkamais atvejais teikia apklausas vykdantiems pareigūnams rekomendacijas, neatsižvelgdama į jų tarnybos vietą;
6. prižiūrimas Nusikaltimų departamentui vadovaujančio pareigūno, imasi tirti sudėtingus ir sunkius įstatymo dėl prekybos žmonėmis ir žmonių išnaudojimo prevencijos, kovos su šiais reiškiniais ir nukentėjusiųjų apsaugos pažeidimo atvejus, bendradarbiaudamas su tinkamai išmokytais rajonų nusikaltimų tyrimo skyrių pareigūnais;
7. atsako į kitų šalių prašymus suteikti teisinę pagalbą, susijusią su prekyba žmonėmis;
8. tvarko statistinių duomenų bazę ir rengia atitinkamas ataskaitas bei statistinius duomenis;
9. atlieka visas kitas teisės aktuose ir nacionaliniame kovos su prekyba žmonėmis veiksmų plane numatytas funkcijas arba jam policijos vado suteiktas funkcijas.

Biuras, siekdamas užtikrinti ir apsaugoti nustatytų nukentėjusiųjų nuo prekybos žmonėmis teises, dirba ne tik su socialinės rūpybos tarnybomis, bet ir tokiomis NVO kaip *Cyprus Stop Trafficking*, *KISA*, *Caritas*, *Well Spring* ir kt.

Vaiko teisių apsaugos komisaras

Vaiko teisių apsaugos komisaras (*Epítropos Prostatías ton Dikaiomáton tou Paidioú*) kaip institucija buvo įsteigtas 2007 m. Vaiko teisių apsaugos komisaro įstatymu (Įstatymas Nr. 74(I)/2007), įsigaliojusi 2007 m. birželio 22 d. Įstatyme reglamentuotas komisaro skyrimas, Komisaro tarnybos įsteigimas ir veikimas ir kiti susiję klausimai. 2014 m. šis įstatymas buvo iš dalies pakeistas 2014 m. Vaiko teisių apsaugos įstatymu (Nr. 44(I)/2014) siekiant reglamentuoti papildomus klausimus.

Įstatyme yra svarbių nuostatų, pagal kurias Komisaro tarnybai suteikiami įgaliojimai veikti kaip nepriklausomai nacionalinei žmogaus teisių organizacijai, atsakingai už vaiko teisių apsaugą ir rėmimą. Įstatyme nustatytos plačios komisaro funkcijos ir pareigos, kurias orientaciniais tikslais galima suskirstyti į keturias sritis:

- viešojo ir privačiojo sektoriaus institucijų atliekama teisės aktų, procedūrų ir praktikos kontrolė ir stebėseną;
- vaikų įgalinimas ir dalyvavimas;
- vaikų ir apskritai visuomenės švietimas ir informuotumo didinimas vaiko teisių klausimais;
- atstovavimas vaikams ir jų interesams procedūrose, kurios turi įtakos šiems interesams.

Leda Koursoumba buvo paskirta pirmąja vaiko teisių apsaugos komisare. Šiuo metu ji dirba komisare antrą kadenciją.

Kontaktiniai duomenys:

Corner of Apelli St. and Pavlou Nirvana St., 5th floor, 1496

Tel. +357 22873200

Faks. +357 22872365

E. paštas childcom@ccr.gov.cy

Interneto svetainė: <http://www.childcom.org.cy/>

Asmens duomenų apsaugos komisaras

Asmens duomenų apsaugos komisaras (*Epítropos Prostatías Dedoménon Prosopikoú Charaktíra*) yra nepriklausoma priežiūros institucija, įsteigta pagal 2001 m. Asmens duomenų tvarkymo (asmenų apsaugos) įstatymą Nr. 112 (Įstatymas Nr. 112(I)/2001), kuriuo Direktyva 95/46/EB perkelta į nacionalinę teisę.

Komisaras prižiūri, kaip įgyvendinamas minėtas įstatymas. Komisaro funkcijos apima patikrų atlikimą, įstatyme numatytų leidimų išdavimą ir administracinių nuobaudų skyrimą už įstatymo pažeidimus. Komisaras dirba kartu su atitinkamomis kitų valstybių narių institucijomis ir Europos Taryba klausimais, priskiriamais jo kompetencijai, ir skatina paisyti Europos Sąjungos piliečių teisių į privatumą ir asmens duomenų apsaugą.

Komisaras yra nacionalinė priežiūros institucija, atliekanti funkcijas, susijusias su Europolu, Eurojustu, sistema EURODAC, SIS II (antrosios kartos Šengeno informacine sistema), VIS (vizų informacine sistema), MIS (muitinės informacine sistema) ir IMI (vidaus rinkos informacine sistema).

Komisaro tarnybos tikslas – teikti plačiai visuomenei geresnę informaciją apie įstatyme nustatytas teises ir puoselėti pagarbos privatumui kultūrą ir viešajame, ir privačiajame sektoriuose.

Darbo, rūpybos ir socialinio draudimo ministerijos Neįgaliųjų socialinės įtraukties departamentas

JT neįgaliųjų teisių konvencija yra atspirties taškas negalios istorijoje, pagal ją valstybių reikalaujama imtis visų tinkamų teisėkūros, administracinių ir kitų priemonių siekiant apsaugoti neįgaliųjų teises visais gyvenimo aspektais. Kipro Respublika konvenciją ratifikavo 2011 m. ir 2013 m. parengė ir patvirtino pirmąjį nacionalinį veiksmų negalios srityje planą.

Neįgaliųjų socialinės įtraukties departamentas, kaip ryšių centras, ėmėsi koordinuoti veiksmingą JT neįgaliųjų teisių konvencijos ir 2013–2015 bei 2017–2020 m. nacionalinių veiksmų negalios srityje planų įgyvendinimą.

Be to, Neįgaliųjų socialinės įtraukties departamentas siekia skatinti neįgaliųjų socialinę apsaugą, socialinę įtrauktį ir užimtumą. Pagrindinės jo veiklos sritys:

- vertinimų, susijusių su negalia ir funkcionalumu, atlikimas ir sertifikatų išdavimas;
- socialinių išmokų neįgaliesiems skyrimas;
- tiesioginės ir netiesioginės profesinės rehabilitacijos ir kitų su pagalba susijusių paslaugų teikimas.

Departamento vizija – gerinti neįgaliųjų gyvenimo kokybę ir atverti jiems naujas socialinės integracijos galimybes planuojant, koordinuojant ir įgyvendinant reformas.

Nacionalinis moterų teisių mechanizmas

1. Nacionalinis moterų teisių mechanizmas (*Ethnikós Michanisms gia ta Dikaiómata tis Gynaíkas*) įsteigtas 1994 m. vasario 16 d. Ministrų Tarybos sprendimu Nr. 40.609.
2. Nacionalinis moterų teisių mechanizmas yra pagrindinė organizacija, formuojanti ir palaikanti vyriausybės politiką naikinant teisės aktais grindžiamą moterų diskriminaciją ir įtvirtinant lyčių lygybę visose teisės srityse. Be to, jis padeda praktiškai įtvirtinti lygybės ir lygių galimybių principą, o tam, be kita ko, reikia keisti požiūrį, remti specialias moterų paramos ir stiprinimo programas, atsižvelgiant į jų įvairialypius vaidmenis, taip pat integruoti lygybę į visas programas ir politikos kryptis.
3. Pagal 2014 m. balandžio 23 d. Ministrų Tarybos sprendimą Nr. 76.789 Nacionalinio moterų teisių mechanizmo tarybai ir nacionaliniam komitetui pirmininkauja lyčių lygybės komisaras, o Generaliniam sekretoriatui vadovauja Teisingumo ir viešosios tvarkos ministerijos Lyčių lygybės skyriaus pareigūnai.
4. Nacionalinį moterų teisių mechanizmą sudaro trys bendros įstaigos: a) Taryba, b) Nacionalinis komitetas ir c) Tarpžinybinis komitetas. Jame taip pat veikia Generalinis sekretoriatas.
5. Nacionalinio moterų teisių mechanizmo *Tarybą* sudaro 19 organizacijų narių. Tarybos nariai – tai moterų organizacijos, profesinės sąjungos ir kitos NVO, įskaitant dvi Turkijos ir Kipro moterų organizacijas (Tarybos organizacijų narių sąrašas pridedamas).
6. Nacionalinio moterų teisių mechanizmo *Nacionalinį komitetą* sudaro 69 organizacijos narės, įskaitant organizacijas, susijusias su politinėmis partijomis, organizacijas, kovojančias su smurtu prieš moteris ir moterų išnaudojimu, mokymo, mokslinių tyrimų, kovos su rasizmu ir žemės ūkio organizacijas, profesines sąjungas, taikos siekiančias organizacijas, perkeltiesiems asmenims, šeimoms ir vaikams padedančias organizacijas ir kt.
7. Nacionalinio moterų teisių mechanizmo *Tarpžinybinį komitetą* sudaro visų ministerijų ir Europos programų, koordinavimo ir plėtros generalinio direktorato pareigūnai, atsakingi už moterų teises.
8. *Generalinis sekretoriatas* rengia visų Nacionalinio moterų teisių mechanizmo organizacijų susitikimus ir

padedą įgyvendinti visus priimtus sprendimus, teikdamas administracinę ir mokslinę paramą bei pagalbą.

Parlamentinis žmogaus teisių ir moterų bei vyrų lygių galimybių komitetas

Pagrindinė Parlamentinio žmogaus teisių ir moterų bei vyrų lygių galimybių komiteto užduotis – vykdant parlamentinę kontrolę studijuoti ir vertinti, ar Kipro Respublikoje laikomasi Kipro Konstitucijos, tarptautinių konvencijų ir atitinkamų teisės aktų nuostatų.

Šiomis aplinkybėmis komitetas tiria atvejus, susijusius su piliečių ir kitų Kipro Respublikoje gyvenančių asmenų žmogaus teisių pažeidimais, ir atitinkamai yra atskaitingas Atstovų Rūmams.

■ Paskutinis naujinimas: 22/07/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.